

Strategi for profesjonsfaglig digital kompetanse

«Digital kompetanse for læring og gjennomføring»

2025–2030

Innledning

Agder fylkeskommune har et overordnet mål om størst mulig gjennomføring i videregående opplæring. Digitalisering er en sentral del av dagens utdanning – og denne strategien peker ut retningen for hvordan profesjonsfaglig digital kompetanse (PfdK) kan styrke undervisningskvalitet, elevaktivitet og læringsutbytte.

Strategien bygger på Kunnskapsløftet 2020 (LK20) og rammeverket for PfdK, og vektlegger praktiske tiltak for lærere, skoleledere og elever.

Kunstig intelligens (KI) forandrer nå utdanningsfeltet i raskt tempo og åpner for nye muligheter innen personlig tilpasset læring, vurdering og innholdsproduksjon. Med mulighetene følger også store utfordringer. Agder fylkeskommune erkjenner at KI i skolen vil stille skoleeier, skoleledelse, lærere og elever overfor nye og ukjente situasjoner. Derfor er det svært viktig å ruste skolene for en ansvarlig, etisk og pedagogisk forsvarlig bruk av KI i undervisningen.

Visjon

VÅR VISJON

Profesjonsfaglig digital kompetanse skal være en drivkraft for engasjement, læring og gjennomføring.

Målsetninger

Strategien har fem hovedmål som til sammen dekker hele det digitale kompetansefeltet – fra elevers læringsutbytte til ansattes kompetanse, infrastruktur og etisk bruk av teknologi.

1. Økt elevaktivitet og læringsutbytte

Vi bruker digitale ressurser til å engasjere elevene i læringsprosesser og fremme dybdelæring. Teknologi skal støtte tilpasset opplæring og bidra til å øke gjennomføringen i videregående opplæring.

2. Økt profesjonsfaglig digital kompetanse

Lærere og skoleledere skal utvikle og bruke profesjonsfaglig digital kompetanse for å styrke undervisningens kvalitet og relevans. Det krever systematisk kompetanseheving og deling av beste praksis.

Elevene skal oppleve sterkere digital kompetanse i opplæringen – uavhengig av lærer og skole. Digital kompetanse skal prege skolene på en god måte.

3. Digitalt læringsnettverk for økt delingskultur

Vi etablerer og støtter et nettverk av digitalpedagoger på skolene. Nettverket skal være en arena for deling av kompetanse og god praksis, og bidra til bedre informasjonsflyt mellom skoleeier, digitalpedagoger og IT-ansatte.

Rollen som digitalpedagog kan variere i omfang fra skole til skole. Vi legger derfor til rette for fleksible løsninger slik at alle skoler kan delta – uavhengig av ressursrammer. På noen skoler

vil digitalpedagogene ha en tydelig ressurs og et utvidet ansvar, på andre skoler vil rollen være mer avgrenset.

4. Bedre utnyttelse av hele den digitale verdikjeden

Vi har god kompetanse innen teknologi i form av IKT Agder, IT-ansatte på skolene, digitaliseringsrådgivere og dyktige digitalpedagoger. For å sikre at digitale satsinger gir reell verdi i undervisningen, må vi se teknologi som en helhetlig verdikjede – fra infrastruktur og systemforvaltning til pedagogisk praksis og elevens læringsopplevelse.

Det innebærer å:

- tenke helhetlig om hvordan vi planlegger, anskaffer, implementerer og bruker teknologi,
- sikre samspill mellom tekniske løsninger, brukerstøtte, opplæring og pedagogisk utvikling,
- involvere IT-ansatte, skoleledere, lærere og elever i utviklingsarbeidet.

Når vi utnytter hele verdikjeden, reduserer vi avstanden mellom teknisk drift og pedagogisk bruk, forbedrer beslutningsgrunnlaget for investeringer og styrker bærekraften i digitale satsinger. Målet er en mer sømløs digital infrastruktur som støtter læring, reduserer frustrasjon og gir rom for nytenkning.

5. Styrket digital dømmekraft og medborgerskap

I møte med en digital virkelighet preget av kunstig intelligens, sosiale medier og store informasjonsmengder trenger både elever og lærere mer enn tekniske ferdigheter. De må utvikle digital dømmekraft, etisk bevissthet og evne til kritisk tenkning for å navigere trygt og reflektert i et digitalt samfunn.

Skolen har et ansvar for å ruste elevene til å forstå og håndtere teknologiens påvirkning på informasjon, identitet, relasjoner og samfunn. Ved å løfte dette til en egen målsetning, anerkjenner vi at digital dannelse er en grunnleggende kompetanse i det 21. århundre.

Tiltak og prioriteringer

Vi prioriterer seks innsatsområder som til sammen adresserer kompetanse, nettverk, elevaktivisering, ledelse, forskning og ansvarlig KI-bruk.

Systematisk kompetanseheving

Det er stort spenn i digital kompetanse på alle skolene. Det kan gi elevene ulike forutsetninger for å utvikle sin digitale kompetanse. For å motvirke dette gir vi lærere og skoleledere tilgang til relevante kompetansehevingstiltak.

Etter kartlegging av hva de ansatte har behov for, prioriterer vi skoleutvikling gjennom å søke "Tilskuddsordningen for kollektiv kompetanseheving i videregående opplæring.", kurs, workshop og erfaringsdelingsarenaer . med UiA, kommunene i Agder og nasjonale nettverk. Dekomp KI Agderskolen, Undervisningsverkstedet ved UiA, fagdagen DiBA og TeachMeet er konkrete eksempler på tiltak vi vil bruke aktivt.

Nettverk av digitalpedagoger

Erfaring fra andre fylkeskommuner viser at det er viktig å ha et nettverk av digitalpedagoger på tvers av skolene. Digitalpedagogene støtter kollegaer, veileder i bruk av digitale ressurser og bidrar til lokal utvikling av digital undervisningspraksis. Agder fylkeskommune ønsker å etablere et slikt nettverk, men utfordringen er først og fremst at vi ikke har midler tilgjengelig. For å få dette til, vil vi gjennom dialog og forankring i skolene søke midler på "Tilskuddsordningen for kollektiv kompetanseheving i videregående skole", for så å innlemme det i driften over tid.

For å koordinere og støtte gruppen av digitalpedagoger ønsker vi å etablere en arbeidsgruppe som kan ha ansvar for samlingene. Dette kan f.eks være tre lærere som får en ressurs knyttet til Digitalt Utviklingsteam for å hjelpe oss med planlegging og gjennomføring av samlingene for digitalpedagognettverket.

Elevaktivisering

Digitale verktøy skal brukes til å skape interaktive og engasjerende læringsaktiviteter som fremmer dybdelæring og mestring. Elevene bør involveres i skolens arbeid med profesjonsfaglig digital kompetanse – for eksempel gjennom samarbeid med elevråd eller fokusgrupper.

Ledelse og digitalisering

Skoleledere skal få opplæring i hvordan de kan lede utviklingen av digital kompetanse på skolen og legge til rette for varig profesjonsutvikling. Vi begynner med et lederspor i Dekomp KI Agderskolen og videreutvikler dette basert på erfaringene vi gjør oss.

Forskning og beste praksis

Strategien er kunnskapsbasert og bygger på nasjonale og internasjonale erfaringer innen digital læring. Vi etablerer partnerskap med høyere utdanningsinstitusjoner, spesielt UiA, men også andre aktuelle partnere. Det kan skje gjennom Tilskudd for kollektiv kompetanseheving i videregående opplæring, deltakelse i forskningsprosjekter (f.eks. utlysninger fra Norges Forskningsråd) og ved å legge til rette for forskning på praksis i egne skoler.

Kunstig intelligens i skolen

Elever, lærere og skoleledere skal få opplæring og veiledning i pedagogisk, praktisk og etisk bruk av KI. KI skal støtte læring, tilpasse undervisning til individuelle behov og fremme nytenkning, samtidig som personvern og rettferdighet ivaretas.

Bruken av KI må ses i sammenheng med målsetningen om å styrke digital dømmekraft og medborgerskap. Bevissthet om teknologiens muligheter og begrensninger er viktig, særlig for en teknologi som er så gjennomgripende som kunstig intelligens.

Handlingsplan 2025–2030

Tabellen viser konkrete tiltak per år, med målgruppe og kortfattet kommentar. Planen revideres årlig i dialog med skolene.

År	Tiltak	Målgruppe	Kommentar
2025	Dekomp KI Agderskolen	Lærere og ledere	Videreføring av lærer- og lederspor
	Portal for godkjente applikasjoner og webtjenester	Elever, lærere, ledere	Gjør det enklere å finne godkjente digitale verktøy
	DiBA 2025 (Digital Balanse Agder)	Lærere og ledere	Fagdag for lærere og skoleledere i hele Agder
	Pilotering av Deploii	Lærere i realfag	Plattform for arbeid med sensorteknologi
2026	Dekomp KI Agderskolen	Lærere og ledere	Videreføring av lærer- og lederspor
	DiBA 2026	Lærere og ledere	Fagdag for lærere og skoleledere i hele Agder
	AI Learn	Lærere, ledere, skoleeier (skole, bibliotek)	Partnerskap med AI Learn – ett av statens KI-sentre
	Årlig undersøkelse	Skoleeier, elever, lærere, ledere	Måle fremgang
	Digitalpedagog(er) på den nasjonale scenen (NKUL e.l.)	Lærere, ledere	Dele og inspirere, skape stolthet
	Pilotering av Teams Edu, Edword og Dugga (e.l.)	Elever, lærere, ledere	Fremtidsrettede plattformer for samhandling og vurdering
	Samling med Digi-nettverket og elever	Elever, lærere, ledere, teknologer	Finne en god måte å involvere elevene på
	Utvikling av RAG-modeller på KI Agderskolen	Elever, lærere, ledere	Lokale språkmodeller trent på egne data
	Pilotering av Deploii (flere skoler)	Lærere i realfag	Plattform for arbeid med sensorteknologi og analyse av dataserier
2027	Dekomp KI Agderskolen	Lærere, ledere	Videreføring av lærer- og lederspor
	AI Learn	Lærere, ledere, skoleeier (skole, bibliotek)	Partnerskap med AI Learn – ett av statens KI-sentre
	DiBA 2027	Lærere og ledere	Fagdag for lærere og skoleledere i hele Agder
	Årlig undersøkelse	Skoleeier, elever, lærere, ledere	Måle fremgang
	Digitalpedagog(er) på den nasjonale scenen (NKUL e.l.)	Lærere, ledere	Dele og inspirere, skape stolthet
	Utvikling av RAG-modeller på KI Agderskolen	Elever, lærere, ledere	Lokale språkmodeller trent på egne data
2028	Dekomp KI Agderskolen	Lærere, ledere	Videreføring av lærer- og lederspor

År	Tiltak	Målgruppe	Kommentar
	AI Learn	Lærere, ledere, skoleeier	Partnerskap med AI Learn – ett av statens KI-sentre
	DiBA 2028	Lærere og ledere	Fagdag for lærere og skoleledere i hele Agder
	Digitalpedagog(er) på den nasjonale scenen (NKUL e.l.)	Lærere, ledere	Dele og inspirere, skape stolthet
	Årlig undersøkelse	Skoleeier, elever, lærere, ledere	Måle fremgang
2029	AI Learn	Lærere, ledere, skoleeier	Partnerskap med AI Learn – ett av statens KI-sentre
	Digitalpedagog(er) på den nasjonale scenen (NKUL e.l.)	Lærere, ledere	Dele og inspirere, skape stolthet
	DiBA 2029	Lærere og ledere	Fagdag for lærere og skoleledere i hele Agder
	Årlig undersøkelse	Skoleeier, elever, lærere, ledere	Måle fremgang
	2030	AI Learn	Partnerskap med AI Learn – ett av statens KI-sentre
	Digitalpedagog(er) på den nasjonale scenen (NKUL e.l.)	Lærere, ledere	Dele og inspirere, skape stolthet
	DiBA 2030	Lærere og ledere	Fagdag for lærere og skoleledere i hele Agder
	Årlig undersøkelse	Skoleeier, elever, lærere, ledere	Måle fremgang

Oppfølging og evaluering

Vi måler effekten av strategien gjennom både kvalitative og kvantitative data. Målet er læring, justering og fremdrift.

Ansvar og roller

Tabellen nedenfor viser hvem som har ansvar for hva i gjennomføringen av strategien.

Aktør	Ansvar og oppgaver
Skoleeier	Har det overordnede ansvaret for oppfølging, koordinering og drøfting av eventuelle foreslåtte endringer på skolenivå. Samt årlig rapportering. Oppdaterer tiltaksplanen årlig i dialog med skolene.
Skoleledelse	Integrerer tiltakene i skolens strategi og handlingsplaner, følger opp lærernes deltakelse i kompetanseheving og gir årlig status til skoleeier.
Digitalpedagoger	Bidrar til innhenting av data, deling av erfaringer og utvikling av nye tiltak i nettverket – ut fra størrelsen på tildelt ressurs.

Aktør	Ansvar og oppgaver
IKT Agder og IT-ansatte	Leverer grunnlagsdata knyttet til bruk av systemer og plattformer, og bidrar i analyse av teknologibruk.
Samarbeidspartnere (UiA m.fl.)	Deltar i evaluering, forskning og utviklingsprosjekter som bidrar til kunnskapsbasert videreutvikling av strategien.

Tidspunkt og metode

- Skolene rapporterer fremdrift og endringer innen 1. november hvert år.
- Midtveiseevaluering gjennomføres hvert andre år – første gang i 2027. Da justeres tiltak og mål ved behov.
- Sluttevaluering i 2030 vurderer samlet effekt, læringspunkter og anbefalinger for videreføring.

Datakilder

- Årlige spørreundersøkelser blant elever, lærere og skoleledere
- Observasjoner og refleksjonsnotater fra digitalpedagogene
- Bruksstatistikk og analyse av digitale plattformer
- Resultater og tilbakemeldinger fra kurs, Dekomp-prosjekter og nettverkssamlinger
- Kvalitative case fra skoler som har fått til god praksis

Bruk av resultater

Funnene fra oppfølgingen bruker vi til å:

- justere tiltak underveis,
- dele eksempler på beste praksis,
- identifisere behov for ny kompetanse, og
- rapportere fremdrift til fylkesdirektør og politikere.

Strategien er et levende dokument. Vi reviderer den i takt med erfaringer, teknologiutvikling og behov i skolene.

Ressurser

Vi gjennomfører strategien i hovedsak med eksisterende ressurser i fylkeskommunen. Vi skal bruke det vi allerede har – bedre og mer koordinert.

Ressurser som inngår

- **Kompetanse:** Digitalpedagoger, IT-ansatte, digitaliseringsrådgivere og fagpersoner ved UiA utgjør de viktigste ressursene for kompetanseutvikling.
- **Tid:** Skolene bruker eksisterende møte- og utviklingstid til kompetanseheving, nettverksarbeid og refleksjon.
- **Økonomi:** Midler til kurs, fagdager og nettverksarbeid tas fra ordinære budsjetter og statlige tilskuddsordninger (Dekomp, Kompetanseløftet m.fl.).

- **Verktøy:** Vi bruker etablerte plattformer og systemer: Teams, InSchool, itslearning, Feide, KI Agderskolen, NDLA og M365.

Prinsipper for ressursutnyttelse

- **Sambruk:** Vi utnytter eksisterende tiltak og ressurser før vi etablerer nye.
- **Deling og gjensidighet:** Erfaringer og materiell deles åpent på tvers av skoler.
- **Effekt og læringsutbytte:** Vi vurderer ressursbruken ut fra hva som faktisk bidrar til læring og gjennomføring – ikke teknologi for teknologiens skyld.
- **Langsiktighet:** Vi prioriterer tiltak som skaper varig kompetanse fremfor kortvarige satsninger.

Samarbeid og ekstern støtte

Agder fylkeskommune kobler ressurser på tvers av nivåer og sektorer – etter Agdermetoden.

- Samarbeid med UiA, kommunene i Agder, IKT Agder og nasjonale nettverk.
- Deltakelse i forsknings- og utviklingsprosjekter for ekstern finansiering og faglig støtte.
- Aktiv utnyttelse av Dekomp KI Agderskolen og AI Learn som faglige drivere i gjennomføringen.

Risiko og kritiske suksessfaktorer

For at strategien skal gi ønsket effekt, må vi identifisere de viktigste forutsetningene og hindringene. Dette kapittelet skal gjøre strategien til et aktivt styringsverktøy – ikke bare et dokument.

Kritiske suksessfaktorer

Suksessfaktorer	
<p>1. Ledelsesforankring Skoleledelsen tar aktivt eierskap og innlemmer strategien i skolens utviklingsplan og årshjul.</p> <p>2. Tid til utvikling Lærere og digitalpedagoger får reell tid til kompetanseutvikling, erfaringsdeling og utprøving.</p> <p>3. Tydelige roller Klare roller mellom skoleeier, skoler, IT-ansatte og digitalpedagoger reduserer dobbeltarbeid.</p> <p>4. Delingskultur En åpen kultur er nødvendig for å spre god praksis og unngå at kompetanse forblir personavhengig.</p>	<p>5. Stabil infrastruktur God teknisk drift og rask feilhåndtering gir lærerne tillit til de digitale verktøyene.</p> <p>6. Etisk KI-bruk Lærere og elever forstår personvern, datasikkerhet og etikk, slik at KI brukes forsvarlig.</p> <p>7. Langsiktig finansiering Tiltakene sikres over tid. Strategien må overleve svake budsjetter og utskifting av ansatte.</p>

Risikofaktorer og håndtering

Risiko	Tiltak
<p>Manglende forankring Strategien får ikke plass i skolens prioriteringer eller utviklingsarbeid.</p> <p>Tidspress i skolehverdagen Kompetanseheving og deling nedprioriteres.</p> <p>Ressursknapphet For lite støtte til nøkkelaktører, som digitalpedagoger.</p> <p>Ujevn infrastruktur Skoler har ulike rammer for digital bruk og teknisk kapasitet.</p> <p>Motstand mot endring Skepsis blant ansatte reduserer implementeringstakten.</p> <p>Mangel på oppfølging Uten evaluering og rapportering brukes ikke erfaringene til forbedring.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Forankring i styrende dokumenter - Etablering av faste kontaktpunkt - Synliggjøring av resultater og god dialog med ansatte - Innlemme profesjonsfaglig digital kompetanse i kvalitetsvurderinger og utviklingsdialoger

Lenker og referanser

Kunnskapsløftet 2020 (LK20): <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/lareplanverket/>

Rammeverk for PfdK: <https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/digitalisering-skole/rammeverk-larerens-profesjonsfaglige-digitale-komp/>

KS og KD – Strategi for digital kompetanse og infrastruktur i barnehage og skole: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/strategi-for-digital-kompetanse-og-infrastruktur-i-barnehage-og-skole/id2972254/>

Regionplan Agder 2030: <https://agderfk.no/vare-tjenester/regionplan-agder-2030/>